

Fra: Mariane Paviasen <marianenarsaq@gmail.com>

Dato: 27. marts 2020 kl. 11.28.16 GMT-3

Vi kræver at man følger vores rettigheder som oprindelige befolkning!.

Hermed henvender vi os på vegne af befolkningen der er imod Uran udvinding. Naalakkersuisut har meldt at den planlagte mine Kuannersuit, som nærtstående, hvorfor vi nu af hjertet henvender os til jer.

Vi der bor i nærheden af Narsaq og området, fåreholdere, fiskere, fangere, ja mange af os der bor i nærheden er meget bekymrede.

Vi er meget bekymrede om vi kommer til at være nabo til en mine med radioaktivitet, og andre farlige mineraler, uden at man følger vores rettigheder som oprindelige folk her i landet, hvis Naalakkersuisut kommer til at acceptere rapporterne der vedr. Kuannersuit, uden at informere os ,eller høre, og svare på vores spørgsmål ang. minen.

Vi der bor i og inærheden af Narsaq/Kuannersuit har fortrinsret til at blive præsenteret i VVM rapporten for Kuannersuit, derved kan vi sikre få besvaret alle det spørgsmål, som vi har stillet i løbet af årene som til d.d. hvor svaret har været at vi var nød til at vente på VVM rapporten, før vi kunne få svar på mange spørgsmål.

Hvilke påvirkninger vil der være for fårehold, dyrehold, fødevarerisikoheder, fiskeri, fangst, turisme, og andre erhverv, det mulige positive og negative påvirkninger, der kan komme skal vi vide noget om, det er en af vores rettighed.

Vi har behov for hvilke sundhedsrisiko der er for det farlige mineraler og radioaktivitet der findes i Kuannersuit, hvilke farer vil vi komme til at live med, og hvad kan vi gøre for at beskytte os selv, og disse informationer skal gives af proffessorer (læger, geologer, miljøfolk og lign.) der har reelt erfaring fra lande med uranminer, og som har forsket i emnet i mange år, med en rigtig god Grølandsk tolk. Forhenværende informationsmøder som blev udført af Danske, og nogen ansatte i selvstyret med en tolkning, der var så dårligt at man ikke forstod hvad der forklares kan vi ikke bruge til noget, og der var næsten kun informationer om arbejdsgange i afdelingerne der blev forklaret, landslægen har ingen erfaring inden for miner med radioaktivitet. Landslægen har ingen erfaring indenfor minevirksomhed med radioaktivitet. Og andre videnskabsfolk der har været her, kunne ikke svare på nogen vigtige spørgsmål, hvilket er problematisk.

Hvad vil der ske med miljø og naturen, hvor meget vil man forurene, forureningerne der vil ske både til lands og til havs, hvilke påvirkninger vil der ske for landdyr, havdyr, fisk, ikke kun her i nærheden men også langs vestkysten hvor meget forurening vil der komme.

Vi har også en række andre spørgsmål, som nævnt før, har vores flere spørgsmål besvaret med at, vi var nødt til at vente på VVM rapporten, før vi kunne forvente svar på spørgsmålene, derfor forventer vi at Naalakkersuisut, kommer hertil og præsenterer os VVM rapporten, samt besvarer vores spørgsmål, udover det forventer vi at der kommer rigtige erfarne proffessorere som infomerer os, hvilke sikkerhedsforanstaltninger vi skal gøre og besvare vores mange spørgsmål.

Vi har også før erfaret at hvis Kuannersuit åbnes, som mine så vil kun en familie få erstatning for deres flytning, også selvom minen ikke vil skade deres ehverv, resten af befolkningen og andre erhvervdrivende vil kun få erstatning efter at minen er åbnet, og at de skal kunne påvise, at minen er skyld i, at deres erhverv har taget skade, af minen og dermed skyld i det tabte indtægter, der kunne komme, først efter det vil man kunne starte et forhandling med den berørte, om muligt erstatning, hvilket jo er et brud på både vores rettigheder, som borgere, og som oprindelige folk der har retten, som tydeligt skrevet: Hvor flytning af disse folk undtagelsesvis findes at være nødvendig, skal en sådan flytning kun finde sted med deres frie og informerede samtykke. Hvis deres samtykke ikke kan opnås, skal en sådan flytning kun kunne finde sted efter, at der er indført passende procedurer i

den nationale lovgivning og forskrifter, herunder offentlige høringer, hvor det er hensigtsmæssigt, som giver de pågældende folk mulighed for reel repræsentation, den form der nu er præsenteret er et forskelsbehandling hvilket ikke kan accepteres.

Udover alle det ovennævnte er gjort, og i henhold til vores rettigheder som oprindelige folk kan arbejdet fortsætte, dvs. vi skal have alle oplysninger præsenteret, fået besvaret på vores spørgsmål, før Naalakkersuisut tager stilling til i henhold til befolkningens ønsker, om de vil acceptere VVM og VSB rapporter eller ej.

Jeg vil gøre opmærksom på at vi til daglig er i kontakt med forskellige instanser som til daglig arbejder med menneskerettigheder, både her i landet, og uden for landet, ICC og United Nations Human Rights, iflg. det oplysninger vi nu sidder med, ved vi at hvis man ikke følger vores rettigheder, så kan vi gå andre veje til at køre sagen. I den forbindelse er det også vigtigt at få at vide at vi som oprindelige folk har rettigheden til at køre sager via retten, har Naalakkersuisut afsat penge til at køre sager, hvor det vil være meget svært at få erstatningen hvis man allerede har godkendt minen, og der vil risiko være meget stort.

Vi skal huske på at vi kun har et jord, vi behøver ikke at forurene med noget, der ikke kan renses, vi skal også huske at vi også skal tænke på vores efterkommere, som vores forfædre har gjort. Vi skal også huske på at den planlagte mine vil påvirke hele landet, derfor er det meget vigtigt at få så mange som muligt til at deltage i processen og bedre sent end aldrig.

Hvis der er planer hvor vores dagligdag risikerer at ændre sig gevaldigt, har vi ret til tydelig, rigtig information, derefter kan vi tage stilling til, om vi enten kan acceptere eller ej, vi har ret til at deltage i planer i prioriteringer om videreudvikling.

Jeg vedhæfter diverse informationer der vedrører emnet så interesserede kan undersøge disse.

Der er langt flere spørgsmål som vi gerne vil stille end denne mail har.

Naalakkersuisut vil I følge vores krav? Og hvis ikke hvorfor vil I ikke følge disse? Medlemmer i Inatsisartut hvad mener I om denne henvendelse, skal vores rettigheder som oprindelige folk følge eller ej? hvis ikke hvorfor skal disse ikke følges?

Naalakkersuisut I er alles naalakkersuisut håber at I af hjertet vil arbejde for alle de grønlandske befolkning, den kommende risiko har ingen politik.

Vil gerne have svar hurtigst muligt, for at kunne være mere rolige.

I håb om jeres forståelse og accept at Vi befolkningen er det vigtigste I har.

Med venlige hilsner og pas godt på jer selv.

På vegne af alle både dem der er for og imod Kuannersuit projektet fordi det er vigtigt at alle får rigtige informationer.

Mariane Paviasen
Forkvinde i foreningen Urani Naamik
3921 Narsaq
Mobil tlf. +299 250169

Taseq: GME-p eqqaavissatut pileraarutaa taanna eqqagassanik qinngornernik ulorianartunik, akuutissanillu (kemikalianik) arrortikkuminaatsunik annertoorujussuarmik immerneqartussaq angivallaangilaq imaanullu qanitsunnguulluni.

https://inuit.org/wp-content/uploads/2020/02/ILO_C169_KAL.pdf

<https://inuit.org/kl/suliagut/nunap-inoqqaavisa-pisinnaatitaaffii/>

Pisinnaatitaaffiit Qallunaat Nunaata naalakkersuisuisa kingullermik 2013 atuunnerat uppersarsarpat/Rettighederne er stadfæstet senest i 2013 af den danske regering:

<https://www.ft.dk/samling/20121/almdel/beu/spm/252/svar/1044520/1236430/index.htm>

Inuit pisinnaatitaafiinik suliaqartup immikkullu eqqagassanik ulorianartunik sammisaqartup nunatsinnut tikeraarnermini mianersoqqusina 2017-imi pisumi allagaa uani atuarneqarsinnaavoq.

<https://www.ohchr.org/en/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=22231&LangID=E>

Uani allaaserineqarpoq Kineserit aatsitassanik qaqtigoortunik piiaanerminni Mogoliamiut kingunipilutitsisut, maluginiagassat ilamerngat urani eqqaaneqanngimmat mingutitsinerujussuarli annertusoq:

<https://www.theguardian.com/environment/2012/aug/07/china-rare-earth-village-pollution>

Uani paasissutissarpaaluissuit Kuanersuarlut tunngasut atuarneqarsinnaapput.

<https://atomposten.blogspot.com/2015/11/kuannersuitkvanebjerg-uranmine-og.html>